

2020-11-04

Dnr SN/2020:461

Referens

Jennifer Gavin, stöd- och utvecklingschef

Mottagare

Socialnämnden i Botkyrka kommun
Socialdepartementet

Remiss Socialstyrelsens författningsförslag i rapporten Att göra anmälningar som gäller barn sökbara s2019/02544

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta att anta remissvaret som sitt eget och överlämna det till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Socialdepartementet har begärt remissvar från Botkyrka kommun. Kommunledningsförvaltningen har uppdragit socialnämnden att till Socialdepartementet inkomma med ett remissvar. Svaret ska vara Socialdepartementet tillhanda senast den 14 januari 2021.

Socialstyrelsen föreslår författningsförslag som innebär att uppgifter om anmälan som gäller barn som inte leder till utredning samt uppgifter om bedömning av behovet av omedelbart skydd och beslut att inte inleda utredning om ett barn ska kunna sammanställas på ett sökbart sätt.

Socialförvaltningen i Botkyrka kommun har under flera år i olika forum framfört behovet av ett tydliggörande i befintlig lagstiftning enligt ovan och välkomnar därmed förslaget.

Ärendet

Nuvarande rättslig reglering och praktisk hantering

Socialnämnden har ett omfattande ansvar att uppmärksamma och skydda barn som far illa och var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla detta till socialnämnden. Att nämnden får kännedom om någonting genom en anmälan eller på annat sätt innebär inte alltid att ett ärende uppkommer. Frågan om nämnden ska inleda en utredning får avgöras från fall till fall vid en s.k. förhandsbedömning. Inom ramen för en förhandsbedömning bör uppgifter som finns i förekommande personakt beaktas. Även tidigare inkomna anmälningar hos den egna nämnden bör beaktas, om det är möjligt.

I 7 a § lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten finns ett förbud mot att i register ta in uppgifter om känsliga per-

2020-11-04

Dnr SN/2020:461

sonuppgifter eller uppgifter i övrigt om ömtåliga personliga förhållanden. I 7 a § andra stycket SoLPuL finns uppräknat ett antal undantag från förbudet. Inget av undantagen ger socialnämnden möjlighet att sammanställa register över anmälningar som gäller barn som inte lett till någon utredning och inte tillhör något pågående ärende. Detta innebär i praktiken att nämnden har ytterst begränsad möjlighet att beakta tidigare kännedom i de fall där nämnden tidigare inte inlett utredning. Att sådana handlingar inte får göras sökbara innebär att många socialtjänster, däribland Botkyrka kommuns socialtjänst, för att å ena sidan tillfredsställa behovet av att hålla handlingar ordnade, å andra sidan inte bryta mot förbudet i 7 a § andra stycket SoLPuL diarieför sådana handlingar i kronologisk ordning i en eller flera pärmar, den så kallade *kronpärm*en.

Föreslagen ändring i lagstiftningen

Socialstyrelsen föreslår att ett nytt undantag ska införas i 7 a § SoLPuL som möjliggör sammanställningar som innehåller uppgifter om känsliga personuppgifter eller uppgifter om i övrigt ömtåliga personliga förhållanden. Undantaget föreslås omfatta uppgifter om anmälan som gäller barn samt uppgifter om bedömning av behovet av omedelbart skydd och beslut att inte inleda utredning om ett barn (det som brukar kallas förhandsbedömningen).

Socialstyrelsen föreslår att en gallringsfrist på tre år införs för sammanställningar över anmälningar och förhandsbedömningar som gäller barn.

Utöver det nya undantaget i 7 a § SoLPuL föreslår Socialstyrelsen som följd av detta en revidering av ändamålen och sökbegreppen som regleras i förordningen (2001:637) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten, SoLPuLF. Bestämmelsen om tillåtna ändamål för personuppgiftsbehandling för kommunala myndigheter inom socialtjänsten behöver inkludera förhandsbedömning som gäller barn. Tillåtna sökbegrepp under förhandsbedömningen ska vara uppgifter om namn eller uppgifter om person- eller samordningsnummer.

Socialnämndens synpunkter på förslaget

Frågan om hur uppgifter om anmälan som gäller barn samt uppgifter om bedömning av behovet av omedelbart skydd och beslut att inte inleda utredning om ett barn ska hanteras har varit föremål för juridiska diskussioner under många år. Socialförvaltningen i Botkyrka kommun har i flera forum lyft frågan om förändrad lagstiftning för att å ena sidan säkerställa en rätts-säker och enhetlig hantering av dessa handlingar i syfte att stärka barnrättsperspektivet samt underlätta socialtjänstens handläggning, å andra sidan att säkerställa ett ändamålsenligt skydd för behandling av personuppgifter samt personlig integritet.

2020-11-04

Dnr SN/2020:461

Socialnämnden ställer sig bakom Socialstyrelsens förslag och välkomnar en enhetlig och tydlig lagstiftning som främjar en rättssäker handläggning samt ett säkert skydd för barn.

Konsekvenser av förslaget

Om de föreslagna ändringarna bifalles innebär detta att socialnämnderna har möjlighet att göra uppgifter om anmälan som gäller barn som inte leder till utredning samt uppgifter om bedömning av behovet av omedelbart skydd och beslut att inte inleda utredning om ett barn sökbara. I praktiken skulle en sådan lagstiftning främja socialtjänstens möjligheter att tidigt uppmärksamma de barn som är föremål för upprepade anmälningar samt att ta del av relevant tidigare kännedom om barnet i de fall utredning aldrig inletts. Socialnämnden instämmer således i Socialstyrelsens rapport om att förslaget innebär ett starkt barnperspektiv och att förändringen underlättar en effektiv och rättssäker handläggning för socialtjänsten.

Socialstyrelsen belyser den komplexitet som föreligger utifrån olika rättskällors förhållande till varandra men instämmer med den sammanfattande bedömningen att förslagen bedöms som proportionerliga och väl avvägda i förhållande till annan lagstiftning.

Barnkonsekvensanalys

Vid en eventuell lagändring underlättas socialnämndens arbete med att ta del av dokumentation om barns tidigare förekomst hos nämnden. En följd av detta innebär att socialnämnden snabbt kan bilda sig en helhetsbild av barnets situation och ta del av tidigare information som inkommit till nämnden men som inte givit upphov till en utredning. Det är inte ovanligt att barn som lever med försummelse eller våld ofta är utsatta under en längre tid under sin uppväxt vilket inte alltid är tydligt utifrån enstaka anmälningar. Förslaget innebär att socialtjänsten får ökade möjligheter att identifiera de barn som behöver insatser för att sätta in rätt resurser och i förlängningen undvika skada eller i värsta fall död. Socialnämnden bedömer att rapporten bottnar i en väl genomförd barnkonsekvensanalys och bedömer att förslagen är i enlighet med barnets bästa.

Ekonomiska konsekvenser

Vid en ändring av lagen att göra anmälningar sökbara, behöver en justering göras i verksamhetssystemen för att sökningen ska kunna bli möjlig. Detta kan medföra en kostnad för socialnämnden. Å andra sidan bedöms förslaget innebära en effektivisering då sökbarheten innebär en automatisering av den manuella sökning som genomförs idag. Detta skulle således innebära att tid frigörs och kan fokuseras på exempelvis utredningsarbete.

2020-11-04

Dnr SN/2020:461

Expedieras till
Kommunstyrelsen
Socialdepartementet

§ 191

Remiss Socialstyrelsens författningsförslag i rapporten Att göra anmälningar som gäller barn sökbara s2019/02544

Beslut

Socialnämnden antar remissvaret som sitt eget och överlämnar det till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Socialdepartementet har begärt remissvar från Botkyrka kommun. Kommunledningsförvaltningen har uppdragit socialnämnden att till Socialdepartementet inkomma med ett remissvar. Svaret ska vara Socialdepartementet tillhanda senast den 14 januari 2021.

Socialstyrelsen föreslår författningsförslag som innebär att uppgifter om anmälan som gäller barn som inte leder till utredning samt uppgifter om bedömning av behovet av omedelbart skydd och beslut att inte inleda utredning om ett barn ska kunna sammanställas på ett sökbart sätt.

Socialförvaltningen i Botkyrka kommun har under flera år i olika forum framfört behovet av ett tydliggörande i befintlig lagstiftning enligt ovan och välkomnar därmed förslaget.